

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. δαυλί.

1) Τὸ ὑπόλειμμα δαυλοῦ καέντος ἐν μέρει ἡ κατὰ τὸ πλεῖστον ἔνθ' ἀν.: Πάαινε νὰ πάρῃς τ' ἀποδαύλα ἀπὸ τὸ καμίνι Φιλότ. Λὲν εἶναι παρὰ λίγα ἀπόδαυλα ποῦ τὰ βαστάω μὲ τὸ σταγιὸ μὴ σβήσουν καὶ ξεπαγάσω Γ' Επαχτίτ. ἔνθ' ἀν. || Φρ. "Αψιμον' σὸ στόμα σου καὶ μέγαν ἀπόδαύλιν! (ἀρὰ Οἰν. || Ποίημ.)

Μ' ἄνταν νὰ πάω ἔσ-σω μου τᾶιν νὰ 'νι 'ς τὰ καλά της τᾶιν νὰ μοῦ κοντοσωρευτῇ, νὰ μοῦ γλυκοσυντύδη, ξηχάν-νω τὸν παππᾶ Γεωργίν τᾶιν τὴν παππαδωσύνην τᾶιν 'ποὺ 'ποζαύλιν τᾶιν σταχτὸς γινισκουμαι καμίνιν (συζυγικαὶ τρυφερότητες) ΔΛιτέρτ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἀποκάμι, ἀποκαούδι. β) Μεταφ. ἀνθρωπος ἄχρηστος "Ηπ. 2) Πληθ. ἀπόδαύλα, τὸ μέρος τῆς ἑστίας, ἔνθα ἀποτίθενται τὰ καμένα ξύλα, τὸ δόποιον δὲν θεωρεῖται τιμητικὸν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κεφαλὴν τῆς ἑστίας τὸ ἀπανωδράντι, ὅπου κάθηνται οἱ γέροντες καὶ οἱ φιλοξενούμενοι Πόντ. (Κερασ.): Παροιμ. "Η κακέσσα ἡ νύφε τὴν πεθερὰν 'σ' ἀπόδαύλα καθίζει (ἐπὶ κακῆς νύμφης κακομεταχειριζομένης τὴν πενθεράν). Συνών. ἀποδαυλιά.

ἀποδαυλιὰ ἡ, Κύθν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποδαύλι.

'Αποδαύλι 2, δ ἰδ. 'Η λ. ὑπὸ τύπ. 'Αποδαυλιὲς καὶ ώς τοπων. Κύθν.

ἀποδαυλιάζω Χίος ἀποδαυλιάζουν Λέσβ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. δαυλιάζω.

1) Γίνομαι ἀπόδαυλος, ἀποξηραίνομαι, ἀποσκληρύνομαι ἔνθ' ἀν.: "Αν δὲ σκάψης 'ς τὸν καιρὸν τ' ἀμπέλι, ἀπόδαυλάζει Χίος Συνών. ἀποξιλιάζω, δαυλιάζω. 2) Μεταφ. μένω ἄναυδος, ἐνεός Χίος: 'Αποδαύλιασες, βρέ, καὶ δὲν μοῦ μιλᾶς; "Αμαν εἴδενε τὸν χωροφύλακα, ἀπόδαυλιασενε.

ἀποδαυλίζω Πελοπν. (Μάν.) Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. δαυλιζω.

1) Ἀποσύρω ἀπὸ τῆς ἑστίας τὰ ἀποδαύλα Πόντ. (Κερασ.) 2) Τινάσσω, κινῶ τὸν δαυλόν, ὅπως διακρίνω τι ἐν τῷ σκότει Πελοπν. (Λακων.) 3) Ἀπροσώπ. ἐκπέμπει ἀμυδράν τινα λάμψιν Πελοπν. (Λακων.): Εἴδα κι ἀπόδαυλισε.

ἀπόδαυλος ἐπίθ. Ιων. (Κρήν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. δαυλός.

1) Πολὺ ξηρός, κατάξηρος: Αὐτὸν τὸ πρᾶμα εἶναι ξερὸ κι ἀπόδαυλο. 2) Μεταφ. ἄναυδος, ἐνεός: Σὰν τοῦ 'πα τὸ τάδε πρᾶμα, ἥπομεινε ξερὸς κι ἀπόδαυλος.

ἀπόδαυλος δ, Κύθν. Νάξ. (Φιλότ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποδαύλι καὶ τῆς μεγεθ. καταλ. -ος.

1) Μέγα ἀποδαύλι 1, δ ἰδ., Νάξ. (Φιλότ.) 2) Ἀποδαύλι 1 ἀνευ σημ. μεγεθ. Κύθν.

ἀποδαῦτος ἀντων. προσωπικὴ "Ηπ. —Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τῆς ἀντων. δαῦτος.

Χλευαστικῶς ἐπὶ προσώπου τὸ δόποιον ἀποφεύγομεν νὰ δονιμάσωμεν ἔνθ' ἀν. Πρ. ἀπαντὸς 1.

ἀποδεβγατίζω Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. δεβγατίζω.

Ἐξάγω πρᾶγμά τι ἐκ τοῦ μέρους, δι' οὐ τὸ διεπέρασα, ἐπὶ νήματος, μίτων στήμονος κττ. Πρ. δεβγατίζω.

ἀπόδειγμα τό, Χίος

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποδείχνω. 'Η λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ἀπόδειξις: Εἶναι πρὸ καλὸν ἀπόδειγμα ἡθέλασιν οἱ κριτᾶδες; Συνών. ἀποδειξι.

ἀποδεῖλι τό, "Ηπ. Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. δεῖλι.

Ο κατὰ τὸ δειλινόν, τὴν δειλην χρόνος ἔνθ' ἀν.: Τώρα 'ς τ' ἀποδεῖλι ἔφαγα "Ηπ. Συνών. ἀποδείλινο 1, δειλινό. Πρ. ἀπόγεμα.

ἀποδειλιγάζω Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀποδείλινο.

Τρώγω κατὰ τὸ δειλινόν: "Ηρθε ν' ἀποδειλιγάσουμε. Συνών. δειλινιγάζω. Πρ. ἀπογεματίζω (II).

ἀποδείλινο τό, Κέρκ. (Άργυρᾶδ.) Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. δειλινό.

1) Ἀποδείλι, δ ἰδ., ἔνθ' ἀν. 2) Τὸ περὶ τὴν δειλην γεῦμα Πελοπν. (Λακων.)

ἀπόδειξις ἡ, λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀπόδειξις.

1) Τὸ δι' οὖ ἀποδεικνύει τίς τι, τεκμήριον λόγ. σύνηθ.: "Απόδειξις ὅτι δὲ λέω ψέματα. 2) Χρεωστικὴ ἀπόδειξις λόγ. σύνηθ.: Φέρ' τὴν ἀπόδειξιν νὰ σὲ πληρώσω.

ἀπόδειπνα ἐπίρρ. "Ανδρ. "Ηπ. Θεσσ. Θήρ. Θράκ.

Κύθν. Μακεδ. Πελοπν. (Λακων.) Σῦρ. κ.ἄ. —ΚΚρυστάλλ. "Εργα 2,50 —Λεξ. Μπριγκ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. δεῖπνο.

Κατὰ τὸν μετὰ τὸ δεῖπνον χρόνον, μετὰ τὸ ἐσπερινὸν φαγητὸν ἔνθ' ἀν.: "Απόδειπνα νὰ ἔρθῃς Λακων. "Ελάτε ἀπόδειπνα νὰ καθίσουμε "Ανδρ. Θάρω ἀπόδειπνα Θράκ. "Απόδειπνα τραύμιξι γιὰ τὸ σπίτι Θεσσ. || Ποίημ.

Τὸ μεσονύχτι μοναχὰ πῆραν καιρὸν γιὰ δεῖπνο κι ἀπόδειπνα 'ς τ' ἀχύρινο, 'ς τὸ τουρλωτὸ καλύβι, τετραδιπλῶσαν τὴ φωτιὰ μ' ἀσφάκες, μὲ παλιούρια ΚΚρυστάλλ. ἔνθ' ἀν.

ἀπόδειπνο τό, σύνηθ. ἀπόδειπνε Τσακων. ἀπόδειπνον σύνηθ. βιορ. ίδιωμ. πόδειπνο "Αθ. ἀπόδειπνος δ, Καππ. (Άραβάν.) Κρήτ. —(Νουμᾶς 16(1919)353) ἀπόδειπνη "Ηπ. Κρήτ. ἀπονδείπνη" Ηπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. κ.ἄ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. ἀπόδειπνον.

1) Ὡς ἐκκλησιαστικὸς δρ. ἡ μετὰ τὸ δεῖπνον ἡ πρὸ τοῦ ὑπνου ἀναγινωσκομένη προσευχὴ, ἀπόδειπνον (μέγα καὶ μικρὸν) σύνηθ. καὶ Καππ. (Άραβάν.) Τσακων.: Διαβάζει τὸ ἀπόδειπνο. Θάρ' πά ν' ἀκούσωμε τὸ ἀπόδειπνο σύνηθ. Μετὰ τὸ δεῖπνο είχε τὴ συνήθεια νὰ διαβάζῃ τὸν ἀπόδειπνο (Νουμᾶς ἔνθ' ἀν.) 2) Ο μετὰ τὸ δεῖπνον χρόνος "Αθ. "Ηπ. Κρήτ.: Θάρω 'ς τὸ σπίτι σας τ' ἀποδείπνη "Ηπ. Τ' ἀπόδειπνη θενάρ' θρω ν' ἀποσπερίσουμε Κρήτ. β) Εσπερὶς μετὰ τὸ δεῖπνον Κρήτ.: Εκάμαμεν ἀποδείπνη. γ) Ή δευτέρα ώρα μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ήλιου Μακεδ.: Λάλ'σαν τ' ἀπονδείπνη' οἵ πιτ'νοι. 3) Τὸ ἐσπερινὸν φαγητόν, τὸ δεῖπνον Κέρκ. (Άργυρᾶδ.): "Ἄσμ. "Αρρέβαρε τὸ γέρμα μου κ' ἥρθε τὸ δειλινό μου καὶ ἀ μοῦ μείνη τίποτα, νά 'ναι τ' ἀπόδειπνό μου. Συνών. δεῖπνο.

ἀποδειπνῶ "Ανδρ. Θήρ. Κρήτ. Σίφν. κ.ἄ. ποδειπνῶ Κρήτ. (Σητ.)

Τὸ μεταγν. ἀποδειπνῶ.

Τελειώνω τὸ δεῖπνον μου ἔνθ' ἀν. κ.ἄ.: "Ο,τι ἀποδειπνήσαμε, ἥρθε δ πατέρας "Ανδρ. "Ακόμη 'en ἥποδειπνησε Σίφν. Μός θὰ ποδειπνήσετε, νά 'ρθῆτε δελόγο νὰ σᾶσε πῶ Σητ. || Παροιμ. "Εγόγγια δου π' ἀνημένει σκοντελλικὸ ἀπὸ τὴ γειτονιὰ καὶ δεῖπνο ἀπὸ τὴ ροῦγα. Οῦλοι δεῖπνουν κι ἀποδειπνοῦν κ' ἐκεῖνος ἀνημένει (ἐπὶ δικηροῦ καὶ φυγοπόνου. "Εγόγγια = ἀλλοίμονον) Κρήτ.

